

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร ปีงบประมาณ 2565 รอบ 2

เขตสุขภาพที่ 6 จังหวัดสมุทรปราการ

ประเด็นที่ 4 สุขภาพกลุ่มวัย สุขภาพจิต

ประเด็นตรวจราชการ : บูรณาการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุ สุขภาพจิต

ตัวชี้วัด (กรมการแพทย์) : 1. ร้อยละ 30 ของผู้สูงอายุที่ผ่านการคัดกรอง พบว่าเสี่ยงต่อการเกิดภาวะสมองเสื่อมหรือภาวะหกล้ม และได้รับการดูแลรักษาในคลินิกผู้สูงอายุ

1.1 ร้อยละ 30 ของผู้สูงอายุที่ผ่านการคัดกรอง พบว่าเสี่ยงต่อการเกิดภาวะสมองเสื่อมและได้รับการดูแลรักษาในคลินิกผู้สูงอายุ

1.2 ร้อยละ 30 ของผู้สูงอายุที่ผ่านการคัดกรอง พบว่าเสี่ยงต่อการเกิดภาวะหกล้ม และได้รับการดูแลรักษาในคลินิกผู้สูงอายุ

ตัวชี้วัด (กรมอนามัย) : 2. ร้อยละ 50 ของประชากรสูงอายุที่มีพฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์

3. ร้อยละ 98 ของตำบลที่มีระบบการส่งเสริมสุขภาพ ดูแลผู้สูงอายุระยะยาว ในชุมชนผ่านเกณฑ์ และจัดทำ Care Plan ที่มีภาวะพึ่งพิงร้อยละ 90

1) สรุปสถานการณ์ /เป้าหมาย /ผลงาน

จังหวัดสมุทรปราการมีผู้สูงอายุ ร้อยละ 16.62 ส่วนมากเป็นผู้สูงอายุตอนต้น ร้อยละ 59.07 สัดส่วนประชากรผู้สูงอายุน้อยกว่าระดับเขต (ร้อยละ 16.39) และประเทศ (ร้อยละ 18.50) อำเภอที่มีผู้สูงอายุมากที่สุดคือ อำเภอพระประแดง ร้อยละ 21.14 การคัดกรองประเมินความสามารถในการประกอบกิจวัตรประจำวัน (ADL) ปี 2565 คัดกรองร้อยละ 66.81 พบกลุ่มติดสังคม ร้อยละ 98.43 กลุ่มติดบ้าน ร้อยละ 1.08 และ กลุ่มติดเตียง ร้อยละ 0.48 มีชมรมผู้สูงอายุทั้งหมด 74 ชมรม เป็นชมรมผู้สูงอายุคุณภาพ 8 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 10.81

การคัดกรองกลุ่มอาการที่พบบ่อยในผู้สูงอายุ (Geriatrics Syndrome) ได้แก่ โรคสมองเสื่อม คัดกรองร้อยละ 60.94 พบผิปกติ ร้อยละ 0.57 ภาวะซึมเศร้าคัดกรองร้อยละ 67.79 พบผิปกติร้อยละ 0.09 ข้อเข่าเสื่อมคัดกรองร้อยละ 61.06 พบผิปกติ ร้อยละ 1.71 ภาวะหกล้มคัดกรองร้อยละ 61.25 พบผิปกติ ร้อยละ 2.03 ซึ่งหน่วยบริการในพื้นที่ได้ดำเนินการส่งต่อผู้สูงอายุที่พบภาวะสมองเสื่อม และภาวะเสี่ยงพลัดตกหกล้มเข้ารับการรักษาในคลินิกผู้สูงอายุในโรงพยาบาลแม่ข่าย ส่วนการคัดกรองสุขภาพช่องปากคัดกรองได้ ร้อยละ 61.29 พบผิปกติ ร้อยละ 1.19 การคัดกรองซึมเศร้า (2Q) ในผู้สูงอายุกลุ่มติดบ้าน ติดเตียง จำนวน 1,611 คน (เป้าหมาย 1,906 คน) คิดเป็นร้อยละ 84.52 พบผู้สูงอายุกลุ่มติดบ้าน ติดเตียงเสี่ยงซึมเศร้า จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 2.36 โดยผู้สูงอายุกลุ่มติดบ้าน ติดเตียงที่เสี่ยงซึมเศร้าได้รับการประเมินต่อด้วยแบบประเมินโรคซึมเศร้า 9Q จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 57.89 ผลการประเมินไม่พบผู้มีภาวะซึมเศร้า ส่วนการสำรวจพฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์ ผ่าน Blue Book Application เป้าหมายการสำรวจฯ จำนวน 13,626 คน มีการประเมิน 14,537 คน พบ ผู้สูงอายุมีพฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์ จำนวน 12,234 คน ร้อยละ 84.16 ผ่านค่าเป้าหมาย สำหรับพฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์รายด้าน พบน้อยที่สุดคือ มีกิจกรรมทางกายที่ระดับปานกลางสะสม 150 นาที/สัปดาห์ ร้อยละ 89.5 จังหวัดได้นำผลการสำรวจฯ มาประกอบการจัดทำแผนการดูแลส่งเสริมสุขภาพรายบุคคล (Wellness Plan) ในชมรมผู้สูงอายุ โดยมีการวางแผนงานในการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการส่งเสริมสุขภาพดี ชะลอชรา ชีวียืนยาว ในชมรมผู้สูงอายุ พื้นที่อำเภอพระสมุทรเจดีย์ จำนวน 80 ราย ในวันที่ 22 กรกฎาคม 2565

การดำเนินงานตำบลที่มีระบบส่งเสริมสุขภาพดูแลผู้สูงอายุระยะยาว (Long Term Care) ผ่านเกณฑ์ ในปี 2565 จำนวน 49 ตำบล ร้อยละ 98 ผ่านค่าเป้าหมาย การดำเนินงาน พบว่า ยังมีตำบลที่ยังไม่ผ่านเกณฑ์และต้องทำการประเมินใหม่อีกครั้งในปีงบประมาณ 2566 ทั้งหมด 1 อำเภอ 1 ตำบล ได้แก่ อำเภอพระประแดง ตำบลตลาด ยังไม่ผ่านเกณฑ์ในองค์ประกอบที่ 4 สาเหตุเกิดจากเป็นพื้นที่ของเอกชน ยังไม่มี Caregiver ในการปฏิบัติงาน ปัจจุบันมีการปรับ

คณะกรรมการฯ (เทศบาลพระประแดง) อยู่ในช่วงผลักดัน อปท.(เทศบาลพระประแดง) เข้าโครงการ long Term Care และใช้ Caregiver พื้นที่ข้างเคียงมาดำเนินการ มี Care Manager ที่ผ่านการอบรมหลักสูตรฯ ขึ้นทะเบียนในโปรแกรม 3C จำนวน 130 คน และมีผู้ดูแลผู้สูงอายุ (Care Giver) ที่ผ่านการอบรมหลักสูตรฯ ขึ้นทะเบียนในโปรแกรม 3C จำนวน 635 คน ผู้ที่มีภาวะพึ่งพิงรายใหม่ปี 2565 จำนวน 323 คน ได้รับการจัดทำแผนการดูแลผู้สูงอายุรายบุคคล (Care Plan) ในระบบโปรแกรม 3C ปี 2565 จำนวน 315 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 97.52 ผ่านค่าเป้าหมาย และยอดสะสมการจัดทำ Care Plan ปี 2561 – 2565 จำนวน 1,985 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 95.52

2) ปัญหา /จุดร่วมที่สะท้อนปัญหา หรือความเสี่ยงต่อความสำเร็จของงาน

- ผลกระทบที่เกิดจากการระบาดของโรคโควิด-19 ส่งผลต่อกิจกรรมสร้างเสริมสุขภาพในผู้สูงอายุ ทำให้ไม่สามารถจัดกิจกรรมรวมกลุ่ม เพื่อสร้างสุขภาพในชมรมผู้สูงอายุหรือโรงเรียนผู้สูงอายุได้

3) ข้อเสนอเชิงนโยบาย /ข้อเสนอเพื่อปรับปรุงพัฒนา

- นำผลการคัดกรองสุขภาพจาก Bluebook application เป็นข้อมูลในการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุ
- ขยายผลการใช้นวัตกรรมเครื่องออกกำลังกายเคลื่อนที่สำหรับผู้สูงอายุติดบ้าน (New normal) ไปยังกลุ่มภาวะพึ่งพิงในพื้นที่อย่างครอบคลุม

4) ปัจจัยความสำเร็จ

- มีการบูรณาการในการดูแลผู้สูงอายุทั้งในระดับจังหวัด อำเภอและตำบล รวมถึงการติดตามเยี่ยมบ้านต่อเนื่องในชุมชนโดยทีมสหวิชาชีพ

5) ประเด็นที่ควรกำกับติดตามการตรวจราชการ

- การคัดกรองและประเมินโรคซึมเศร้าให้ครอบคลุมในกลุ่มเป้าหมาย โดยเฉพาะการคัดกรองโรคซึมเศร้า (9Q) พร้อมทั้งประเมินปัญหาอารมณ์ พฤติกรรม ในผู้สูงอายุติดบ้านติดเตียง และช่วยเหลือดูแลกลุ่มเสี่ยงให้ได้รับการประเมินโรคซึมเศร้า (9Q) ครอบคลุมมากยิ่งขึ้น

ผู้รายงาน : นางศิริพร จริยาจิรวัดนา
ตำแหน่ง : นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญพิเศษ
โทรศัพท์ : 089 4088711
วัน /เดือน /ปี : 4 กรกฎาคม 2565